

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษา เปรียบเทียบภาวะ เจริญพันธุ์ของสตรีไทยและสตรีไทยมุสลิมพอจะสรุปได้ดังนี้

๑. ลักษณะทั่วไปของประชากรที่ตกเป็นตัวอย่าง

กลุ่มประชากรที่ศึกษาทั้งหมด ๗๗๖ คน เป็นสตรีไทย ๓๔๑ คน และสตรีไทยมุสลิม ๓๘๗ คน
ลักษณะทั่วไปของสตรีที่ทำการศึกษ โดยเฉลี่ยสตรีไทยที่ตกเป็นตัวอย่างมีอายุเฉลี่ย
๓๑.๖ ปี ขณะที่สตรีไทยมุสลิมมีอายุเฉลี่ย ๒๔.๗ ปี

ในเรื่องระดับการศึกษาของกลุ่มประชากรที่ทำการศึกษส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับ ป.๑-ป.๔
กล่าวคือ ทั้งสตรีไทยและสามี, สตรีไทยมุสลิมและสามี มีร้อยละ ๘๗.๗, ๘๔.๑, ๗๗.๔ และ ๘๐.๑
ตามลำดับ

ถ้าพิจารณาในเรื่องเศรษฐกิจ อาชีพของกลุ่มประชากรที่ทำการศึกษส่วนใหญ่มีอาชีพ
เกษตรกรรมกล่าวคือ สตรีไทยและสามี, สตรีไทยมุสลิมและสามี มีร้อยละ ๖๕.๗, ๗๗.๔, ๗๗.๕
และ ๘๘.๑ ตามลำดับ ส่วนรายได้ของครอบครัวต่อปีของสตรีไทยส่วนใหญ่มีรายได้ ๓,๐๐๐-
๕,๔๔๔ บาท ร้อยละ ๑๗.๔ ส่วนครอบครัวของสตรีไทยมุสลิมนั้นมีรายได้ต่ำกว่า ๓,๐๐๐ บาทร้อยละ
๓๒.๘

เกี่ยวกับภาวะเจริญพันธุ์พบว่า จำนวนครั้งของการตั้งครรภ์โดยเฉลี่ยของสตรีไทยสูงกว่า
สตรีไทยมุสลิมคือ ๓.๕ ครั้งและ ๓.๑ ครั้งตามลำดับ สำหรับจำนวนบุตรเกิดรอดและจำนวนบุตรมี
ชีวิตในปัจจุบันสตรีไทยมีจำนวนบุตรเกิดรอดและจำนวนบุตรมีชีวิตในปัจจุบัน โดยเฉลี่ยสูงกว่าสตรีไทย
มุสลิมเช่นกันคือ ๓.๓ คน, ๒.๔ คน และ ๓.๑ คน, ๒.๗ ตามลำดับ

๒. เปรียบเทียบภาวะเจริญพันธุ์ของสตรีไทยและสตรีไทยมุสลิมในเขตอำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา
ปัจจัยด้านประชากร

ปัจจัยด้านประชากรที่ได้ศึกษาก็คือ อายุอันเป็นคุณลักษณะพื้นฐานของประชากร จากการศึกษาพบว่า เมื่อปรับฐานอายุแล้ว จำนวนครั้งของการตั้งครรภ์โดยเฉลี่ยของสตรีไทยและสตรีไทยมุสลิมเท่ากันคือ ๓.๓ ครั้งในทำนองเดียวกันเมื่อเปรียบเทียบจำนวนบุตรมีชีวิตในปัจจุบันโดยเฉลี่ยของสตรีไทยและสตรีไทยมุสลิมก็เท่ากันคือ ๓.๐ คนแต่เมื่อพิจารณาถึงจำนวนบุตรเกิดรอดแล้วพบว่า สตรีไทยมุสลิมมีจำนวนบุตรเกิดรอดโดยเฉลี่ยต่ำกว่าสตรีไทยคือ ๓.๑ และ ๓.๒ คนตามลำดับ

ส่วนการศึกษาถึงอัตราเจริญพันธุ์ของสตรีไทยและสตรีไทยมุสลิมในปัจจุบัน ซึ่งศึกษาเฉพาะภาวะเจริญพันธุ์ของสตรีที่สมรสแล้วต่อสตรี ๑ คน อายุ ๑๕-๔๔ ปี พบว่าอัตราเจริญพันธุ์ตามหมวดอายุของสตรีไทยมุสลิมต่ำกว่าสตรีไทยทุกกลุ่มอายุ ยกเว้นกลุ่มอายุ ๔๐-๔๔ ปี อัตราเจริญพันธุ์ตามหมวดอายุของสตรีไทยมุสลิมสูงกว่าสตรีไทยเล็กน้อยคือ .๐๕๕ และ .๐๕๐ ตามลำดับ

ในการศึกษาอัตราเจริญพันธุ์สมรสทั่วไป ซึ่งเป็นการหาสัดส่วนเด็กเกิดต่อผู้อยู่ในวัยที่เป็นมารดาที่แต่งงานแล้วนั้น พบว่า สตรีไทยมุสลิมมีอัตราเจริญพันธุ์สมรสทั่วไปต่ำกว่าสตรีไทยคือ ๑๗๓.๑/๑,๐๐๐ และ ๒๐๗.๖/๑,๐๐๐ ตามลำดับ และเมื่อศึกษาถึงอัตราเจริญพันธุ์สมรสรวมยอดพบว่า สตรีไทยมุสลิมมีอัตราเจริญพันธุ์สมรสรวมยอดต่ำกว่าสตรีไทย คือ ๕๒๑๖.๐/๑,๐๐๐ และ ๖๔๗๗.๐/๑,๐๐๐ ตามลำดับ เมื่อศึกษาถึงอัตราเกิดทดแทนรวม ซึ่งเป็นการแสดงถึงจำนวนบุตรหญิงที่จะเกิดจากสตรีที่สมรสแล้วในกลุ่มอายุหนึ่งตลอดวัยเจริญพันธุ์ พบว่าสตรีไทยมุสลิมมีอัตราเกิดทดแทนรวมต่ำกว่าสตรีไทยคือ ๒.๔ และ ๓.๔ คนตามลำดับซึ่งจะเป็นสิ่งที่ชี้ให้เห็นชัดว่าเด็กหญิงซึ่งจะเป็นมารดาในอนาคตต่อไปนั้น ในสตรีไทยมุสลิมก็ยังต่ำกว่าสตรีไทย ซึ่งอาจจะเป็นไปได้ว่าในอนาคตสตรีไทยมุสลิมก็ยังคงมีภาวะเจริญพันธุ์ต่ำกว่าสตรีไทย

ปัจจัยด้านสังคม

ปัจจัยทางสังคม เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อภาวะเจริญพันธุ์ จากการศึกษาครั้งนี้พบว่า ส่วนใหญ่ของสตรีไทยและสตรีไทยมุสลิมมีการศึกษาระดับ ป.๑ - ป.๔ ในกลุ่มนี้จำนวนบุตรเกิดรอด โดยเฉลี่ยของสตรีไทยมุสลิมต่ำกว่าสตรีไทยคือ ๒.๖ และ ๓.๔ คนตามลำดับ แต่กลุ่มที่ไม่มีการศึกษา ปรากฏผลในทางตรงกันข้ามคือสตรีไทยมุสลิมมีจำนวนบุตรเกิดรอดโดยเฉลี่ยสูงกว่าสตรีไทยคือ ๔.๒ และ ๓.๗ คน และแบบแผนนี้ก็ยังคงปรากฏอยู่ในทุกกลุ่มอายุ เมื่อให้นำอายุของสตรีมาเป็นตัวแปรควบคุมส่วนระดับการศึกษาของสามีมีแบบแผนใกล้เคียงกันกับการศึกษาของภรรยา คือสตรีไทยมุสลิมที่สามีมีการศึกษาระดับ ป.๑ - ป.๔ มีจำนวนบุตรเกิดรอดโดยเฉลี่ยต่ำกว่าสตรีไทยที่มีสามีมีการศึกษาระดับเดียวกันคือ ๒.๔ และ ๓.๔ คน หากแต่มีข้อน่าสังเกตคือในกลุ่มที่มีระดับการศึกษาของสามีสูงกว่า ป.๔ สตรีไทยมุสลิมมีจำนวนบุตรเกิดรอดโดยเฉลี่ยต่ำกว่าสตรีไทย ซึ่งแตกต่างจากเมื่อศึกษาถึงการศึกษากองภรรยาและ เมื่อนำอายุของสตรีมาเป็นตัวแปรควบคุมก็พบผลเช่นเดียวกัน ในทุกกลุ่มอายุว่าสตรีไทยมุสลิมที่สามีมีการศึกษาระดับสูงกว่า ป.๔ จะมีจำนวนบุตรเกิดรอดโดยเฉลี่ยต่ำกว่าสตรีไทยที่สามีมีการศึกษาระดับเดียวกัน

ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ

ปัจจัยด้านเศรษฐกิจนับว่าเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อภาวะเจริญพันธุ์เช่นกัน จากการศึกษาอาชีพของภรรยาพบว่า ในกลุ่มแม่บ้านสตรีไทยมุสลิม มีจำนวนบุตรเกิดรอดโดยเฉลี่ยต่ำกว่าสตรีไทยคือ ๒.๒ และ ๒.๘ คน ตามลำดับ เช่นเดียวกับกับผู้ที่มิอาชีพเกษตรกรรม สตรีไทยมุสลิมมีจำนวนบุตรเกิดรอดโดยเฉลี่ยต่ำกว่าสตรีไทยคือ ๓.๐ และ ๓.๔ คน ส่วนผู้ที่มิอาชีพไม่ใช่เกษตรกรรมนั้น สตรีไทยมุสลิมมีจำนวนบุตรเกิดรอดโดยเฉลี่ยสูงกว่าสตรีไทยเล็กน้อยคือ ๓.๖ และ ๓.๔ คน ตามลำดับ เมื่อนำอายุของสตรีมาเป็นตัวแปรควบคุมทุกกลุ่มอายุ พบแบบแผนเช่นเดียวกันว่า ในกลุ่มแม่บ้านสตรีไทยมุสลิมมีจำนวนบุตรเกิดรอดโดยเฉลี่ยต่ำกว่าสตรีไทย ในทำนองเดียวกันในกลุ่มอายุ ๑๕ - ๒๔ ปี สตรีไทยมุสลิมมีจำนวนบุตรเกิดรอดโดยเฉลี่ยต่ำกว่าสตรีไทยไม่ว่าจะเป็นผู้ที่อยู่ในอาชีพเกษตรกรรมหรือไม่ใช่เกษตรกรรม เว้นไว้แต่กลุ่มอายุ ๓๕-๔๔ ปี ที่สตรีไทยมุสลิมมีจำนวนบุตรเกิดรอดโดยเฉลี่ยสูงกว่าสตรีไทยเล็กน้อย สำหรับอาชีพของสามีพบว่าในกลุ่มสามีประกอบอาชีพเกษตรกรรมนั้น

สตรีไทยมุสลิมมีจำนวนบุตร เกิดรอดโดยเฉลี่ยต่ำกว่าสตรีไทยคือ ๒.๕ และ ๓.๕ คนโดยเฉลี่ยตามลำดับในทางตรงกันข้ามในกลุ่มสามีประกอบอาชีพไม่ใช่เกษตรกรรม สตรีไทยมุสลิมนั้นกลับมีจำนวนบุตร เกิดรอดโดยเฉลี่ยสูงกว่าสตรีไทยคือ ๓.๒ และ ๒.๕ คน เมื่อนำเอาอายุของสตรีเข้ามาร่วมพิจารณาด้วยพบว่า ในทุกกลุ่มอายุนั้น กลุ่มที่สามีประกอบอาชีพเกษตรกรรม สตรีไทยมุสลิมมีจำนวนบุตร เกิดรอดโดยเฉลี่ยต่ำกว่าสตรีไทย แต่แบบแผนนี้เปลี่ยนแปลงไปเล็กน้อยในกลุ่มผู้ที่สามีไม่ได้ประกอบอาชีพเกษตรกรรม คือสตรีไทยมุสลิมมีจำนวนบุตร เกิดรอดโดยเฉลี่ยสูงกว่าสตรีไทยในกลุ่มอายุ ๒๔-๓๔ ปี และ ๓๕-๔๔ ปี

เมื่อพิจารณาถึงรายได้ของครอบครัวต่อปี พบว่าภาวะเจริญพันธุ์กับรายได้ของครอบครัวต่อปีมีแบบแผนที่ค่อนข้างจะแปรปรวน ทั้งสตรีไทยและสตรีไทยมุสลิม กล่าวคือสตรีไทยที่มีรายได้ของครอบครัวต่อปีรายได้ต่ำกว่า ๑๑,๔๔๔ บาท ๑๒,๐๐๐-๒๔,๔๔๔ บาท และ ๓๐,๐๐๐ บาทและมากกว่ามีจำนวนบุตร เกิดรอด ๓.๔, ๓.๒ และ ๓.๔ คน โดยเฉลี่ยตามลำดับ สำหรับสตรีไทยมุสลิมที่มีรายได้ของครอบครัวต่อปีรายได้ต่ำกว่า ๑๑,๔๔๔ บาท ๑,๒๐๐-๒๔,๔๔๔ บาท และ ๓๐,๐๐๐ บาทและมากกว่า มีจำนวนบุตร เกิดรอด ๒.๕, ๓.๐ และ ๒.๔ คนโดยเฉลี่ยตามลำดับแต่เมื่อเปรียบเทียบกับทุกระดับรายได้ของครอบครัวของสตรีไทย และสตรีไทยมุสลิมพบว่า สตรีไทยมุสลิมมีจำนวนบุตร เกิดรอดโดยเฉลี่ยต่ำกว่าสตรีไทย และเมื่อพิจารณาทุกกลุ่มอายุของสตรีส่วนใหญ่ไม่พบตามแบบแผนที่กล่าวมาแล้ว ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากความคลาดเคลื่อนในข้อมูลเกี่ยวกับรายได้ ซึ่งเป็นข้อมูลที่ยากต่อการจะได้รับความจริงจากผู้ตอบ

ปัจจัยอื่น ๆ ที่มีผลต่อภาวะเจริญพันธุ์

ปัจจัยหนึ่งซึ่งน่าจะมีผลต่อภาวะเจริญพันธุ์ก็คือ ความต้องการบุตรเพิ่มและความรู้ และการปฏิบัติเกี่ยวกับการวางแผนครอบครัว

ความต้องการมีบุตรเพิ่ม

เมื่อพิจารณาถึงความต้องการมีบุตรเพิ่ม พบว่า สตรีไทยมุสลิมมีความต้องการมีบุตรเพิ่มสูงกว่าสตรีไทยคือ ร้อยละ ๓๖.๐ และ ๓๑.๔ ตามลำดับ เมื่อพิจารณาแต่ละกลุ่มอายุทั้งของ

สตรีไทย และสตรีไทยมุสลิมพบว่า ความต้องการจำนวนบุตรจะลดน้อยลงตามอายุที่เพิ่มขึ้น เมื่อพิจารณาจากกลุ่มอายุ ๑๕-๒๔ ปี และ ๒๕-๓๔ ปี พบว่า สตรีไทยมีความต้องการมีจำนวนบุตรเพิ่มมากกว่า สตรีไทยมุสลิม เช่น ในกลุ่มอายุ ๑๕-๒๔ ปี สตรีไทยมีความต้องการมีจำนวนบุตรเพิ่มถึงร้อยละ ๖๒.๗ ในขณะที่สตรีไทยมุสลิมต้องการมีบุตรเพิ่มเพียงร้อยละ ๔๗.๖ เท่านั้น ในทางตรงข้ามเมื่ออายุจะสิ้นวัยเจริญพันธุ์แล้ว ในกลุ่มอายุ ๓๕-๔๔ ปี สตรีไทยมุสลิมกลับมีความต้องการมีบุตรเพิ่มมากกว่าสตรีไทยคือ ร้อยละ ๒๐.๗ และร้อยละ ๑๖.๓ ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาความหวังการบุตรเพิ่ม และจำนวนบุตรที่มีชีวิตอยู่ในปัจจุบัน พบว่าทั้งสตรีไทยและสตรีไทยมุสลิม ความต้องการนั้นลดลงอย่างรวดเร็วพร้อมกันกับการเพิ่มของจำนวนบุตรที่มีชีวิตอยู่ในปัจจุบันทั้งสตรีไทยและสตรีไทยมุสลิม เมื่อเปรียบเทียบสตรีไทยและสตรีไทยมุสลิมในกลุ่มสตรีที่ยังไม่มีบุตรเลยพบว่า สตรีไทยมีความต้องการมีบุตรมากกว่าสตรีไทยมุสลิมคือ ร้อยละ ๔๒.๔ และ ๔๗.๖ ตามลำดับ แต่สตรีที่มีบุตรมีชีวิตรั้งตั้งแต่ ๕ คนขึ้นไปในสตรีไทย ต้องการมีบุตรเพิ่มร้อยละ ๓.๑ ส่วนสตรีไทยมุสลิมก็มีเพียงร้อยละ ๔.๒ เท่านั้น

ความรู้และการปฏิบัติเกี่ยวกับการวางแผนครอบครัว

เมื่อพิจารณาถึงความรู้เกี่ยวกับการวางแผนครอบครัว พบว่า สตรีไทยมุสลิมมีความรู้เกี่ยวกับการวางแผนครอบครัวน้อยกว่าสตรีไทย คือ สตรีไทยมุสลิมทราบเพียงร้อยละ ๕๓.๐ ในขณะที่สตรีไทยทราบถึงร้อยละ ๔๑.๑ ถ้าพิจารณาในทุกระดับการศึกษาของสตรีไทย และสตรีไทยมุสลิม ยังพบว่า สตรีไทยมุสลิมมีความรู้เกี่ยวกับการวางแผนครอบครัวน้อยกว่าสตรีไทย เช่น การศึกษาระดับ ป.๑ - ป.๔ สตรีไทยมุสลิมทราบเพียงร้อยละ ๕๖.๑ เท่านั้น ส่วนสตรีไทยทราบถึงร้อยละ ๔๑.๔ และเมื่อพิจารณาแต่ละระดับการศึกษาของสามัญสตรีไทย และสตรีไทยมุสลิมก็ยังคงพบว่า สตรีไทยมุสลิมมีความรู้เกี่ยวกับการวางแผนครอบครัวน้อยกว่าสตรีไทย เช่น สามัญสตรีไทยมุสลิมมีการศึกษา ป.๑ - ป.๔ สตรีไทยมุสลิมทราบเพียงร้อยละ ๕๗.๔ เท่านั้น ส่วนสตรีไทยทราบถึงร้อยละ ๔๒.๔ ในระดับการศึกษาเดียวกัน

เมื่อพิจารณาถึงการปฏิบัติเกี่ยวกับการวางแผนครอบครัวนั้นยังพบว่า สตรีไทยมุสลิมใช้วิธีวางแผนครอบครัวน้อยกว่าสตรีไทยมาก เช่น สตรีในกลุ่มอายุ ๒๕-๓๔ ปี สตรีไทยมุสลิม

ใช้วิธีวางแผนครอบครัวเพียงร้อยละ ๗.๐ ในขณะที่สตรีไทยใช้วิธีวางแผนครอบครัวถึงร้อยละ ๓๐.๔ ถ้าพิจารณาในทุกระดับการศึกษาของสตรีไทยและสตรีไทยมุสลิม ก็ยังพบว่าสตรีไทยมุสลิมใช้วิธีวางแผนครอบครัวน้อยกว่าสตรีไทย เช่น สตรีที่มีการศึกษาระดับ ป.๑ - ป.๔ สตรีไทยมุสลิมใช้วิธีวางแผนครอบครัวเพียงร้อยละ ๘.๓ ในขณะที่สตรีไทยใช้วิธีวางแผนครอบครัวถึงร้อยละ ๒๕.๘ และเมื่อพิจารณาในทุกระดับการศึกษาของสามี สตรีไทยและสามีสตรีไทยมุสลิม ก็ยังพบว่าสตรีไทยมุสลิมใช้วิธีวางแผนครอบครัวน้อยกว่าสตรีไทย เช่น สามีสตรีไทยที่มีการศึกษาระดับ ป.๑ - ป.๔ สตรีไทยมุสลิมใช้วิธีวางแผนครอบครัวเพียงร้อยละ ๕.๘ ในขณะที่สตรีไทยใช้วิธีวางแผนครอบครัวถึงร้อยละ ๒๖.๔ สำหรับการพิจารณาความรู้ในการวางแผนครอบครัว และการใช้วิธีวางแผนครอบครัวของสตรีไทยและสตรีไทยมุสลิมพบว่า สตรีไทยมุสลิมมีความรู้เกี่ยวกับการวางแผนครอบครัว ใช้วิธีวางแผนครอบครัวน้อยกว่าสตรีไทยคือ ร้อยละ ๗.๓ และร้อยละ ๒.๖ ตามลำดับ

สำหรับการพิจารณาผลของการวางแผนครอบครัวที่มีต่อภาวะเจริญพันธุ์นั้น พบว่า สตรีไทยมุสลิมมีจำนวนบุตร เกิดรอดโดยเฉลี่ยต่ำกว่าสตรีไทยทั้งผู้ที่ใช้วิธีการวางแผนครอบครัวและไม่ใช้วิธีการวางแผนครอบครัว เช่น สตรีไทยมุสลิมและสตรีไทยที่ใช้วิธีการวางแผนครอบครัวมีจำนวนบุตรเกิดรอดโดยเฉลี่ย ๒.๘ และ ๓.๘ คนตามลำดับ ในทำนองเดียวกัน สตรีไทยมุสลิมและสตรีไทยที่ไม่ใช้วิธีการวางแผนครอบครัว มีจำนวนบุตรเกิดรอดโดยเฉลี่ย ๒.๘ และ ๓.๒ คน เมื่อควบคุมด้วยอายุและการศึกษาของสตรี พบแบบแผนดังกล่าวแล้ว เฉพาะในกลุ่มอายุ ๓๕-๔๔ ปีของสตรีที่ไม่มีการศึกษาและมีระดับการศึกษา ป.๑ - ป.๔ เท่านั้น

เมื่อพิจารณาถึงความตั้งใจที่จะใช้วิธีการวางแผนครอบครัวในอนาคตพบว่า สตรีไทยมุสลิมมีความตั้งใจจะใช้วิธีการวางแผนครอบครัวในอนาคตน้อยกว่าสตรีไทยคือร้อยละ ๒๕.๓ และร้อยละ ๓๔.๗ ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาในทุกกลุ่มอายุก็ให้ผลเช่นเดียวกัน ยกเว้นกลุ่มอายุ ๓๕-๔๔ ปีเท่านั้น ส่วนการพิจารณาถึงจำนวนบุตรมีชีวิตในปัจจุบันพบว่า สตรีไทยมุสลิมก็ยังคงมีความตั้งใจจะใช้วิธีการวางแผนครอบครัวในอนาคตน้อยกว่าสตรีไทยไม่ว่าจะมีจำนวนบุตรมีชีวิตในปัจจุบันเท่าใดก็ตามยกเว้น เมื่อมีจำนวนบุตรมีชีวิตในปัจจุบัน ๕ คนขึ้นไปเท่านั้น สตรีไทยมุสลิมมีความตั้งใจจะใช้วิธีการวางแผนครอบครัวในอนาคตมากกว่าสตรีไทย

ผลการทดสอบสมมติฐานย่อย

๑. สมมติฐานที่ว่า "สตรีไทยมุสลิมที่มีระดับการศึกษาเท่า ๆ กับสตรีไทย สตรีไทยมุสลิม น่าจะมีภาวะเจริญพันธุ์ต่ำกว่าสตรีไทย" เมื่อเปรียบเทียบระดับการศึกษาของสตรีไทยและสตรีไทย-มุสลิมส่วนใหญ่อยู่ในระดับ ป.๑ - ป.๔ ผลจากการวิจัยพบว่า สตรีไทยมุสลิมมีจำนวนบุตรเกิดรอด ๒.๖ คนโดยเฉลี่ย ในขณะที่สตรีไทยมีจำนวนบุตรเกิดรอด ๓.๔ คน โดยเฉลี่ย เมื่อทำการทดสอบทางสถิติ (โดยใช้ t-test ค่า P-value $< .00๕$) พบว่า จำนวนบุตรเกิดรอดโดยเฉลี่ยของสตรีไทยและสตรีไทยมุสลิมมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ

๒. สมมติฐานที่ว่า "สามีสตรีไทยมุสลิมที่มีระดับการศึกษาเท่า ๆ กับสามีสตรีไทย สตรีไทยมุสลิม น่าจะมีภาวะเจริญพันธุ์ต่ำกว่าสตรีไทย" เมื่อเปรียบเทียบระดับการศึกษาของสตรีไทยและสตรีไทยมุสลิมส่วนใหญ่อยู่ในระดับ ป.๑ - ป.๔ ผลจากการวิจัยพบว่า สตรีไทยมุสลิมมีจำนวนบุตรเกิดรอด ๒.๔ คนโดยเฉลี่ย ในขณะที่สตรีไทยมีจำนวนบุตรเกิดรอด ๓.๔ คนโดยเฉลี่ย เมื่อทำการทดสอบทางสถิติ (โดยใช้ t-test ค่า P-value $< .00๕$) พบว่า จำนวนบุตรเกิดรอดโดยเฉลี่ยของสตรีไทยและสตรีไทยมุสลิมมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ

๓. สมมติฐานที่ว่า "สตรีไทยมุสลิมที่มีอาชีพเหมือนกับสตรีไทย สตรีไทยมุสลิม น่าจะมีภาวะเจริญพันธุ์ต่ำกว่าสตรีไทย" เมื่อเปรียบเทียบอาชีพของสตรีไทยและสตรีไทยมุสลิม ส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกร ผลจากการวิจัยพบว่า สตรีไทยมุสลิมมีจำนวนบุตรเกิดรอด ๓.๐ คนโดยเฉลี่ย ในขณะที่สตรีไทยมีจำนวนบุตรเกิดรอด ๓.๔ คนโดยเฉลี่ย เมื่อทำการทดสอบทางสถิติ (โดยใช้ t-test ค่า P-value $= .0๐๕๑$) พบว่า จำนวนบุตรเกิดรอดโดยเฉลี่ยของสตรีไทยและสตรีไทยมุสลิมมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ

๔. สมมติฐานที่ว่า "สามีสตรีไทยมุสลิมที่มีอาชีพเหมือนกับสามีสตรีไทย สตรีไทยมุสลิม น่าจะมีภาวะเจริญพันธุ์ต่ำกว่าสตรีไทย" เมื่อเปรียบเทียบอาชีพของสามีสตรีไทย และสตรีไทยมุสลิม ส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกร ผลจากการวิจัยพบว่า สตรีไทยมุสลิมมีจำนวนบุตรเกิดรอด ๒.๔ คนโดยเฉลี่ย ในขณะที่สตรีไทยมีจำนวนบุตรเกิดรอด ๓.๒ คนโดยเฉลี่ย เมื่อทำการทดสอบทางสถิติ

(โดยใช้ t-test ค่า P-value < .๐๐๐๔) พบว่า จำนวนบุตรเกิดรอดโดยเฉลี่ยของสตรีไทย และสตรีไทยมุสลิมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

๕. สมมติฐานที่ว่า "สตรีไทยมุสลิมที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวเท่ากับสตรีไทย สตรีไทยมุสลิมน่าจะมีภาวะเจริญพันธุ์ต่ำกว่าสตรีไทย" เมื่อเปรียบเทียบรายได้ของครอบครัวต่อปี สตรีไทยและสตรีไทยมุสลิมส่วนใหญ่มีรายได้ต่ำกว่า ๑๑,๔๔๔ บาท ผลจากการวิจัยพบว่า สตรีไทยมุสลิมมีจำนวนบุตรเกิดรอด ๒.๔ โดยเฉลี่ย ในขณะที่สตรีไทยมีจำนวนบุตรเกิดรอด ๓.๔ คนโดยเฉลี่ย และเมื่อทำการทดสอบทางสถิติ (โดยใช้ t-test ค่า P-value = .๐๐๓๓) พบว่าจำนวนบุตรเกิดรอด โดยเฉลี่ยของสตรีไทยและสตรีไทยมุสลิมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ข้อเสนอแนะ

การศึกษา เรื่อง "การศึกษาเปรียบเทียบภาวะเจริญพันธุ์ของสตรีไทยและสตรีไทยมุสลิมในเขตอำเภอจนะ จังหวัดสงขลา" เป็นเรื่องที่น่าสนใจมาก เพราะเหตุว่าการศึกษาครั้งนี้ได้ทำการศึกษาสตรี ๒ กลุ่ม ซึ่งอยู่ในเขตอำเภอเดียวกัน สิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ได้แก่ เศรษฐกิจ สังคม ตลอดจนบริการวางแผนครอบครัวที่ประชากรได้รับแทบจะไม่แตกต่างกันเลย แต่เมื่อทำการวิจัยแล้วได้ทราบข้อเท็จจริงว่า สตรีไทยมุสลิมมีภาวะเจริญพันธุ์ต่ำกว่าสตรีไทยเล็กน้อย ดังนั้นจึงทำให้คิดว่าน่าจะมีปัจจัยอื่นที่มีผลทำให้ภาวะเจริญพันธุ์ของสตรีทั้ง ๒ กลุ่มดังกล่าวแตกต่างกัน สำหรับการศึกษานี้ยังมีข้อจำกัดอยู่หลายประการ โดยเฉพาะยังขาดข้อมูลของสตรีไทยมุสลิมเกี่ยวกับทางวัฒนธรรม ประเพณี และความเชื่อทางศาสนา โครงสร้างของครอบครัว อายุแรกสมรส การหย่าร้าง ตลอดจนข้อเท็จจริงในพฤติกรรมทางประเวณี และการทำแท้ง ซึ่งที่กล่าวทั้งหมดนี้ล้วนมีผลกระทบต่อภาวะเจริญพันธุ์ทั้งสิ้น

ในการศึกษาเพื่อให้ได้ข้อมูลดังกล่าว นอกจากจะใช้วิธีสัมภาษณ์ (Interview) แล้ว ควรได้ทำการศึกษาโดยใช้วิธีสังเกต (Observation) ร่วมด้วย โดยเข้าไปศึกษาความเป็นอยู่ของประชากร เพื่อจะทำการศึกษอย่างใกล้ชิด เป็นระยะเวลา ๒-๓ เดือน ซึ่งจะทำให้ได้ข้อเท็จจริงครบถ้วนยิ่งขึ้นกว่าการใช้วิธีสัมภาษณ์เพียงอย่างเดียว

ตั้งนั้นงานศึกษาเกี่ยวกับการเปรียบเทียบภาวะเจริญพันธุ์ของสตรีไทยและสตรีไทยมุสลิม ยังมีเรื่องที่น่าสนใจอยู่หลายประการ และไม่ควรจะสิ้นสุดการศึกษาลงเพียงนี้ เพื่อให้การศึกษาในเรื่องนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงใคร่เสนอแนะข้อคิดบางประการสำหรับผู้สนใจจะทำการศึกษาดังนี้

๑. ควรจะได้ศึกษาเปรียบเทียบภาวะเจริญพันธุ์ของสตรีไทยมุสลิมที่อยู่ใน ๔ ภูมิภาคได้ ได้แก่ จังหวัดปัตตานี สตูล นราธิวาส ยะลา ทั้งนี้จะได้มีจำนวนมากพอที่จะศึกษาและนำมาเปรียบเทียบกับภาวะเจริญพันธุ์ของสตรีไทย

๒. น่าจะได้ศึกษาถึงปัจจัยอื่น ๆ ที่จะมีผลกระทบต่อภาวะเจริญพันธุ์ให้ครบถ้วน ซึ่งควรจะได้ศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับอายุแรกสมรสของสตรี ระยะเวลาการสมรส จำนวนครั้งของการแต่งงานของสตรี การเป็นภรรยาคนที่เท่าไรของสามี ช่วงระยะเวลาของการมีบุตรแต่ละคน

๓. เนื่องจากผลการศึกษาค้างนี้พบว่าภาวะเจริญพันธุ์ของสตรีไทยมุสลิมต่ำกว่าสตรีไทย แต่มีปัจจัยที่เกี่ยวข้องหลายประการซึ่งผู้วิจัยไม่ทราบแน่ชัดว่าเป็นผลกระทบโดยตรงต่อภาวะเจริญพันธุ์หรือไม่ ข้อมูลที่ควรศึกษามีหลายประการด้วยกันคือ

- ข้อเท็จจริงในพฤติกรรมประเวณีของชาวไทยมุสลิมเกี่ยวกับการใช้วิธี withdrawal ว่าที่ปฏิบัติอยู่แล้วนั้นถูกต้องตามหลักวิชา ทำให้มีผลต่อภาวะเจริญพันธุ์จริงหรือไม่
- ทำการศึกษาอย่างใกล้ชิดเกี่ยวกับขนบธรรมเนียมประเพณีและพิธีการทางศาสนาของชาวไทยมุสลิมว่ามีผลต่อภาวะเจริญพันธุ์จริงหรือไม่
- การที่ชายไทยมุสลิมมีภรรยาได้ทีละหลาย ๆ คน เป็นเหตุให้การกำหนดจำนวนบุตรเป็นสิทธิของสามีโดยตรง เป็นผลทำให้ภาวะเจริญพันธุ์ในสตรีไทยมุสลิมจริงหรือไม่
- การหย่าขาดและการสมรสใหม่ของชาวไทยมุสลิมซึ่งกระทำกันได้ง่าย จะมีผลต่อภาวะเจริญพันธุ์หรือไม่อย่างไร
- วิถีเลี้ยงดูบุตรของชาวไทยมุสลิม เช่น ระยะเวลาในการเลี้ยงดูบุตรด้วยนมมารดา ซึ่งอาจมีผลต่อภาวะเจริญพันธุ์